

نامه سرگشاده نهاد های مدنی و فعالین حقوق بشر به دولت آلمان و اتحادیه اروپا، کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان و دولت افغانستان

2015/5/11

کابل، افغانستان

دولت آلمان به عنوان یکی از مدعیان پیشگام در رعایت حقوق بشر، می بایست فوراً استانداردهای دوگانه و تبعیض علیه پناهجویان افغان را لغو و نسبت به اخراج آنها تجدید نظر نماید!

افغانستان در دو سال گذشته شاهد گسترش روزافزون حملات انتحاری، انفجار و تخریب اماکن و زیرساختهای عامه بوده است، به گونه ای که تعداد قربانیان ملکی در دو سال اخیر به تنهایی بسیار بیش تر از تعداد کشته شده گان و معلولان ملکی در تمام 13 سال گذشته بوده و سرانجام سقوط پنجمین ولایت پرنفوس کشور، نشانگر اوجگیری حملات بر مردم ملکی می باشد.

با آنکه نیروهای نظامی افغانستان موفقانه در برابر این حملات با جانفشانی می رزمند اما اوجگیری حملات به صورت تصاعدی همیشه باعث آواره شدن تعدادی از مردم ستمدیده افغانستان می گردد. به همین دلیل علاوه بر پنج ملیون پناهنده و پناهجوی افغان در ایران و پاکستان، با داشتن بیش از یک میلیون نفر بیجا شده داخلی افغانستان هنوز هم کشور شدیداً آسیب پذیر به شمار می رود که با بی ثباتی امنیتی، افت شدید رشد اقتصادی، فقر و بیکاری، افزایش گروههای تروریستی (استحکام مجدد القاعده و رشد داعش و گسترش حملات طالبان و حزب اسلامی) مواجه است.

بنابراین همانگونه که موازین های بین المللی نشان می دهد، افغانستان هنوز هم از جمله کشورهای است که مکانی امن و مطمئن برای زندگی به شمار نمی رود و به همین دلیل در گذشته پناهجویان افغان به عنوان پناهنده در کشورهای اروپایی پذیرفته شده اند. اما علی الرغم این واقعتهای تلخ، دولت آلمان در حالی اقدام به اخراج پناهجویان افغان نموده که اوضاع امنیتی افغانستان نه تنها بهبود نیافته بلکه نسبت به چند سال قبل نا متعادل و شکننده تر نیز گشته است و نیز وزارت مهاجرین افغانستان به صراحت از عدم توانایی پذیرش مهاجران بازگشت داده شد هشدار داده است. در چنین شرایط اخراج پناهجویان افغان و یا اعمال محدودیت در برخورداری از حق بشری پناهندگی، نقض صریح ماده 14 اعلامیه جهانی حقوق بشر، مواد 12 و 13 میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، تخطی آشکار کنوانسیون مربوط به وضع پناهندگان و پروتوکل الحاقی آن و زیر پا نهادن کنوانسیون اروپایی حقوق بشر و حمایت از آزادی های اساسی می باشد. بویژه اخراج گروهی اتباع پناهنده یک کشور درحالیکه مطابق استانداردها و عرف و قوانین بین الملل شرایط پناهندگی را دارا می باشند، نشان می دهد که حتا معیارهای حداقلی بررسی هر قضیه به صورت جداگانه، ارایه ی حق مصاحبه و دادخواست تجدید نظر در حکم اخراج، به شکل گروهی از پناهجویان سلب گردیده است.

چنین رفتاری از سوی هر کشور میزبان، بویژه اخیراً از سوی دولت آلمان که خود را از پیشتازان عرصه ی رعایت حقوق بشر می پندارد، تبعیض آشکار و اعمال استاندارد دوگانه در برابر مردم و کشور افغانستان است. بنابراین ما فعالان مدنی از دولت افغانستان، دولت آلمان، کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان (UNHCR) و اتحادیه اروپا مطالبه می نماییم:

1. از آنجاییکه دولت افغانستان هیچ نوع معاهده ی سه جانبه با سازمان ملل و آلمان در مورد اخراج و پذیرش پناهنجویان امضاء نکرده است و میعاد معاهدات مشابه با ناروی و بعضی دیگر کشورهای اروپایی نیز سرآمده است، موضع گیری اخیر ریاست جمهوری و ملزم دانستن دولت افغانستان در همکاری با اخراج افغانها، به معنای بستر سازی برای نقض حقوق بشری شهروندان افغانستان و جفای مضاعف در حق مردم رنج دیده ای است که با تحمل مصایب بی شمار خواهان پناهندگی در کشورهای اروپایی منجمله آلمان شده اند. دولت باید در این زمینه تجدید نظر نماید.

2. دولت افغانستان در ادغام مجدد عودت کنندگان از کشورهای همسایه که طی سالیان گذشته منابع هنگفت مالی را نیز هزینه کرده است، موفقیت چندانی نداشته و دلیل واضح آن تعداد بیشماری از عودت کنندگانی است که فعلاً همانند بیجا شده گان داخلی در محلات سکونت اصلی شان عودت نمیتوانند و در دیگر ولایات و شهرها بشکل رقت بار زندگی میکنند و یا باردیگر به کشورهای همسایه پناهنده شده اند. نیز سیاست های دولت در رابطه با توزیع زمین و شهرک سازی برای عودت کنندگان به تلاش ناکامی میماند که بیانگر کمترین ظرفیت برای پذیرایی از عودت کنندگان و ادغام مجدد آنها می باشد. با توجه به اینهمه ناکامی و عدم ظرفیت کافی در پذیرش عودت کنندگان، دولت افغانستان می بایست سیاست فعلی اش را در قبال همکاری و همسویی در اخراج پناهجویان افغان بازنگری کرده و از کشورهای میزبان به شمول آلمان جدا تقاضای رعایت تعهداتشان در قبال اعلامیه ی جهانی حقوق بشر و کنوانسیونها و اسناد بین المللی ذیربط را نماید.

3. با توجه به وضعیت بد امنیتی و فقدان امکانات و ظرفیت در افغانستان اخراج اجباری پناهجویان به معنی در معرض خطر قرار دادن آنهاست. از اینرو از دولت آلمان و تمامی کشورهای اروپایی می خواهیم تا تعهدات خود در قبال اعلامیه ی جهانی حقوق بشر و الزامات خود در مطابقت با اسناد بین المللی و اروپایی و داخلی اش در مورد حقوق پناهجویان را نقض ننماید. آلمان در صدسال همکاری گذشته، در حافظه ی جمعی مردم افغانستان، کشوری دوست و متعهد به استانداردهای حقوق بشری شناخته می شود که در بازسازی افغانستان نقش فعال و مثبت داشته است، اعمال استاندارد دوگانه و تبعیض در قبال افغانها، این چهره را مخدوش می سازد، بنابراین از دولت آلمان انتظار داریم که همانند گذشته، پرونده ی (case) هر پناهجو را جداگانه بررسی و در صورتیکه واجد شرایط پناهندگی نباشند، آنان را با توجه به اوضاع امنیتی کشور، تحت حمایت بشر دوستانه خویش قرار دهند. بویژه در برنامه اخراج گروهی متقاضیان پناهندگی بازنگری نموده و زمینه ی ادغام آنان را

در اروپا فراهم سازد.

4. از کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان تقاضا نمودیم تا نسبت به اخراج افغانهای پناهجو توسط آلمان و دیگر کشورهای میزبان، موضع اصولی اتخاذ و مطابق مأموریت آن نهاد اقدام و برخورداری پناهندگان از حقوق شان را تضمین نماید.

5. از کمیسیون اروپا می خواهیم تا کشورهای عضو خود بویژه آلمان را ملزم به رعایت حقوق بشری مهاجران افغان نموده و موضع متعهدانه ی این اتحادیه نسبت به حقوق بشر و حقوق پناهندگان را صیانت و از مخدوش ساختن آن پیشگیری نماید.

در فرجام امیدواریم که با تغییر شرایط و اوضاع امنیتی و معیشت مردم، دولت افغانستان ابتدا زمینه ی بازگشت، ادغام و رسیدگی به بیجاشدگان داخلی را در مرحله ی اول فراهم ساخته و در گام بعدی زمینه بازگشت پناهندگان را از کشورهای میزبان با رعایت اصل داوطلبانه بودن آن فراهم سازد.

نهادهای جامعه مدنی و فعالین حقوق بشر - افغانستان